ג א מיי׳ פי״ג מהלי אישות הלי א סמג

עשין מח טוש"ע אה"ע סיי

עג סעי ל: בא ב טוש"ע שס

סעי' יג: ג מיי' פי"ב מהל'

לאוין פא טוש"ע שם סי' ע

מע" ו בהג"ה: גג ד מיי וסמ"ג שם טוש"ע שם סי על

קעי׳ ג: נד ה מיי׳ שם קמג שם טוש״ע שם קי׳ ע׳

:סעיי ה סעיי ה: נה ו מייי פי"ג מהלי אישות הלי ז טוש"ע

שם סי ע סעי ה ו:

חו"מ מי כל מנוי נוו:

נו ח ט מיי פי״ד מהלי אישות הלי כד סמג

לאון שא טוש"ע אה"ע

סי׳ פט סעי׳ ג: בח י מיי׳ פי״א מהל׳ זכיה

הל' כד סמג עשין פב טוש"ע יו"ד סי' שמח סעי'

ב וטוש"ע חו"מ סי' רנג

מעיי לי:

תוספות רי"ד (המשך)

לה כ"ש צדקה פי' שאין

לנו לעשות צדקה משלו ומ״ד צדקה אבל תכשיט [יהבינן לה דלא] ניחא

. ליה דתנוול: אמר ר"ה

מי שהלך למד"ה ומתה

אשתו ב"ד יורדים לנכסיו וקוברים אותה לפי כבודו.

פי' בתמיהה והרי אינה יורדת עמו. ואם דרכה

שתקבר בשירין ואין דרכו אמאי לא קברה לה לפי

ררודה ואחילו למ״ד דל״ל עולה עמו לאחר מיתה אינה יורדת א"ל. אימא אף

ז מיי׳ פי״א מהלי נחלות הלי יא טוש״ע

לקמן סה.], ל) [לקמן סה.], ל) [לקמן סח.], ל) לקמן קז., ל) [עיין מוס' בכורות נכ: ד"ה באין], ל) שייך לעיל,
ו) [בראשים כן,

חורה אור השלח אָם אַחֶּרֶת יִקּח לוֹ שְׁאַרָה כְּסוּתָה וְעֹנְתָה שמות כא

תוספות רי"ד וראב"י אומר שארה כסותה לפום שארה תן . רמוחה שלא יחז של ילדה כסותה ועונתה לפום עונה כסותה דעונה מלא יתן תן כסותה שלא יתן לה חדשים בימות החמה שחקים בימות הגשמים: תני ר"י שארה זו קירוב בשר שלא ינהוג בה מנהג פרסיים שמשמשין . מטוחיהם ררגדיהם מסייע א"א אלא אני בבגדי והיא בבגדה יוציא ויתן כתובה: בבגווו וב אייון כונובוו. ר"י אומר וכו'. מכלל דת"ק סבר הני לא ה"ד אי דאורחה. פי׳ שדרך בני משפחתה בכך מ״ט דת״ק דאמר לא ואי דלאו אורחה מ"ט דר"י ל"צ ראורחה ת"ק . סבר כי אמרי' עולה עמו ה"מ מחיים פי' כגון הוא אומר להניק והיא אומרת שלא להניקו ודרך בנות משפחתה להניק בניהם אבל לאחר מיתה לא. ור״ מרר אפילו לאחר מיחה: טבו אפילו לאחו מיווה: אמר ר״ח אמר מר עוקבא הל׳ כר״י. ואמר ר״ח אמר מ״ע. מי שנשתטה יורדין לנכסיו וזנין ומפרנסין את אשתו ובניו . ריחו וד"א פיי לר"א ומ"ש מהא דתניא מי שהלד למדינת הים , תובעת מזונות. ב"ד יורדים לנכסיו וזנין . ומפרנסיז את אשתו אבל פי׳ משום דבמזונות אשתו מחוייב בתנאי כתובה אבל מחונות בניו ובנותיו לא מחוייב. א"ל ולא שני לך בין יוצא לדעת ליוצא שלא לדעת פי׳ יוצא מן המקום לדעת היה בידו לצוות על מזונות בניו ובנותיו ומדלא צוה גלה דעתו שאינו חפץ לזיין הילכך אשתו דמחייב לה בתנאי אבל בניו ובנותיו לא. אבל נשתטה דכיוצא מן העולם שלא לדעת הוא אזלי' בתר רובא דעלמא ואמרי' דמסחמא ויחא ליה שיזיו ד"א ר"ח אמר תכשיט פי׳ בשמים להתקשט ואע"ג קצבה בקישוטי׳ כמה נתז לה בשבת כדמפרש איתיה בהדה דניחא ליה שתתקשט וניאותה לה ולא כיון דליתיה בהדה לא . בעי למיתז לה ונשתטה בעי למיון לה הנשונטה נמי שאין לו דעת להתאוה ל) אין אשתו מתקשטת משלו ר"י אמר צדקה מ"ד תכשיט פי' לא יהבינן

ס) עונה האמורה בתורה. כאן נאמרה עונת תשמיש ולקמן (דף סא:) תנן אימת היא עונה: לפום שארה. זקינה קשה לה משאוי ואינה יכולה לסבול בגדים רחבים וילדה לריכה בגדים רחבים להתנאות בהם: לפום עונקה. לפי העת אם חמה אם לנה: חדשים. חמים

הם יותר מן השחקים: דאורחה. דרך בנות משפחתה בכך: מאי טעמא דפנא קמא. דאמר לא לריך: אורחיה. לבנות משפחתו עושין כן: עולה עמו ואינה יורדת עמו. מבעולת בעלי נפקא לן בעלייתו של בעל ולח בירידתו של בעל בפרק אע"פ (שס.): ה"מ מהיים. כגון הוא אומר להניק את בנה והיא אומרת שלא להניק ודרך בנות משפחתה להניק בניהם ולא דרך משפחתו: ודבר החר. לקתן מפרש: זנין. מזונות: מפרנסין. לבוש וכסות: אבל לא בניו ובנוסיו. שאינו חייב במזונותיהן בחייו: ולא שחני לך כו'. יולה מן המקום לדעת היה בידו ללוות על מזונות בניו ובנותיו ואשתו ולא לוה גילה דעתו שאינו רוצה לזוגן הילכך אשתו דמיחייב לה אשתעבוד ניכסיה בתנאי כתובה בניו ובנותיו לא אבל נשתטה דילא מן העולם שלא לדעת מסתמא ניחא ליה שיזונו בניו ובנותיו משלו: תכשיט. בשמים של אבקת רוכל שהנשים מתקשטות בהם: מ"ד מכשיט. לא יהבינן לאשתו כ"ש שאין עלינו לעשות לדקה מנכסיו. ואמתניתא קיימי: לא ניחא ליה דתינוול. אע"פ שלא לוה בלכתו עבדינן. ולי נראה דאדמר עוקבא קיימי דאמר מי שנשתטה יורדין לנכסיו וזנין כו' וד"א ואיפכא גרסינו מ"ד לדקה כ"ש תכשיט ומ"ד תכשיט אבל נדקה לא התם היינו טעמא דלא ניחא ליה דתינוול: לפי כבודו ולה לפי כבודה. בתמיה. מידי דאורחה ולאו אורחיה מי לא בעי למיעבד לה הא ודאי אינה יורדת עמו ואפילו למאן דלית ליה עולה עמו לאחר מיתה אינה יורדת אית ליה: החומר. בשעת מיתתו: חם מתה חשתו כו' שומעין לו. דכיון דהוא מת בחייה והיא גובה כתובתה אינו חייב לקוברה דתנן (לקמן דף לה:) יורשיה יורשי כתובתה חייבין בהבורתה: נכסי המי יתמי רמו. ופשיטא דאין קבורתה עליהם: אל מקברוהו מנכסיו. אלא מן הלדקה: בותבר' לעולם היא ברשות האב. ואם בת ישראל מאורסה לכהן היא אינה אוכלת בתרומה

וזכאי בה ככל זכות אב בבתו:

לרשות

רבי אליעזר בן יעקב אומר ישארה כסותה לפום שארה תן כסותה שלא יתן לה לא של ילדה לזקינה ולא של זקינה לילדה כסותה ועונתה לפום עונתה תן כסותה משלא יתן חדשים בימות החמה ולא שחקים בימות הגשמים: תני רב יוסף שארה זו קרוב בשר שלא ינהג בה מנהג פרסיים שמשמשין מטותיהן בלבושיהן מסייע ליה לרב הונא דאמר רב הונא באומר אי אפשי אלא אני בבגדי והיא בבגדה יוציא ונותן כתובה: רבי יהודה אומר אפילו עני שבישראל וכו': מכלל דת"ק סבר הני לא היכי דמי אי דאורחה מ"ט דת"ה דאמר לא ואי דלאו אורחה מ"ם דר"י לא צריכא מכגון דאורחיה דידיה ולאו אורחה דידה ת"ק םבר כי אמרינן יעולה עמו ואינה יורדת עמו הני מילי מחיים אבל לאחר מיתה לא ורבי יהודה סבר אפילו לאחר מיתה אמר רב חסרא אמר מר עוקבא הלכה כרבי יהודה ואמר רב חסדא אמר מר עוקבא ימי שנשתמה בית דין יורדין לנכסיו וזנין . ומפרנסיז את אשתו דובניו ובנותיו ודבר אחר א"ל רבינא לרב אשי מ"ש מהא דתניא מי שהלך למדינת הים ואשתו תובעת 👊 מזונות בית דין יורדין לנכסיו וזנין ומפרנסין האת אשתו אבל לא בניו ובנותיו ולא דבר אָחר א"ל ולָא שאני לך בין יוצא לדעת ליוצא שלא לדעת מאי דבר אחר רב חסדא אמר זה יתכשים רב יוסף אמר יצדקה מ"ד תכשים כ"ש צדקה מ"ד צדקה אבל תכשים יהבינן לה דלא ניחא ליה דתינוול אמר רב חייא בר אבין אמר רב הוגא "מי שהלך למדינת הים ומתה אשתו ב"ד יורדין לנכסיו וקוברין אותה לפי כבודו לפי כבודו ולא לפי כבודה אימא מאף לפי כבודו הא קמ"ל עולה עמו ואינה יורדת עמו ואפילו לאחר מיתה אמר רב מתנה האומר אם מתה לא תקברוה מנכסיו שומעין לו מ"ש כי אמר דנפלי נכםי קמי יתמי כי לא אמר גמי גכסי קמי יתמי רמו אלא יהאומר אם מת הוא לא ייתקברוהו מנכסיו אין שומעין לו לאו כל הימנו שיעשיר את בניו ויפיל עצמו על הציבור: בותני׳ לעולם היא ברשות האב עד שתכנם

כמה וכמה דרך ארץ מנין אמרת קל וחומר ומה דברים שלא נישאת עליהם לכתחילה אינו רשאי למנוע ממנה דברים שנישאת עליהם לכתחילה אינו דין שאינו רשאי למנוע ממנה ולפי זה תימה ברייתא דלעיל דקתני תיקנו מזונות תחת מעשה ידיה דמשמע דמזונות דרבנן כמאן אתיא: דאורחיה דידיה ולאו אורחה דידה. פי׳ בקונטרס דאורחיה בבנות משפחתו אבל אין דרך בבנות משפחתה וקשה דאמאי נקט שני חלילין ומקוננת אחת הוה ליה למינקט לא יפחות לה מדרכו ואומר רבינו תם דאורחיה דידיה היינו אפי׳ לעני שבישראל אין פוחתין משני חלילין ומקוננת אבל לנקיבות יש שפוחתין וקחמר ר' יהודה לח יפחות משני חלילין אע"ג דאם לא נישאת שמא היו פוחתין לה כיון דנישאת לא יפחות לה כמו שאין פוחתין לו ומיהו הלשון דחוק דקאמר כגון דאורחיה דידיה משמע דאיכא

רבי אליעזר כן יעקב אומר שארה כסותה לפום שארה תן כסותה

דאורייתא דהכי מתניא סיפא דברייתא מזונות מנין אמרת ק"ו ומה

דברים שאין בהן קיום נפש כך דברים שיש בהן קיום נפש על אחת

בו'. פירש רשב"ם דרבי אליעזר בן יעקב סבר נמי דמזונות

ולא שאני לך בין יוצא לדעת ליוצא שלא לדעת. לקמן בפ׳ בתרא (דף קז. ושם) דמוקי לה ההיא דמי שהלך למדינת הים כשהשרה אשתו ע"י שליש אבל לא בניו ובנותיו משמע דקודם שילא לא היה משרה אותם אבל אם היה משרה אותם גם אנו היינו זנין אותם כיון דניחא ליה ולפי זה לריך לומר ההיא דמי שנשתטה דונין בניו ובנותיו אפי׳ לא היה משרה אותם מתחלה ואין נראה לר"י דאם לא השרה אותם מתחלה ע"י שליש ולא פירנסם אמאי מפרנסין אותם אלא ודאי איירי כשהיה מפרנסם קודם וכן ההיא דמי שהלך למדינת הים מדפריך מינה אההיא דנשתטה ובפ׳ בתרא דמוקי לה במשרה אשתו על ידי שליש אבל לא בניו ובנותיו היינו בשעה שהלך הניח מעות ביד שליש לפרנס אשתו ולא הניח לפרנס בניו אבל קודם שהלך היו כולם ניזונין משלו: הבי גרסיגן מאי ולא דבר אחר וגרסינן נמי ומאן דאמר נדקה אבל תכשיט יהבינן לה דלא ניחא ליה דתינוול

דאההיא דמי שהלך איפליגו בה

בהדיא בפרק בתרא (לקמן דף קו.): תבשים. והא דאמר בפרק

לאפוקי

דלאו אורחיה בהכי:

א ביו הווא ליא מא או לפי כבודו. וקמ״ל עולה עמו אפילו לאחר מיתה: אמר ר"מ האומר אם מתה אשתו אל תקברוה מנכסיו מת ברישא והיא גובה כתובתה אין היורשים חייבים לקוברה דתנן יורשי׳ יורשי כתובתה חייבים בקבורתה מ"ש אפילו לא אמר אפילו לא כי אמר נמי מסתמא נמי קברי׳ לה דנכסי קמי יתמי נפלו ואין היתומים חייבים בקבורת האלמנה. אלא האומר אם מת שומעין לו. לא כל הימנו להעשיר את בניו ויפיל את עצמו על הציבור: מתני' לעולם היא ברשות

לינו מובן דהא גבי נשחטהחניא דנותנים לאשתו גם דבר אחר ואולי דגרי אחרת היי לו

האר עד שחרוום לחופה.

פי׳ לשם נשואין ואם היא בת ישראל מאורסה

המדיר (לקמן דף עא:) לרשות פוסקין קישוטין לאשה היינו כל זמן שהוא עמה שלא תתגנה עליו: בי שהדך דמרינת הים בו'. אית ספרים דגרסי קוברין אותה לפי לבודה לפי לבודה אין לפי כבודו לא אימא אף לפי כבודה ואין נראה חדא דאמאי נקט מי שהלך למדינת הים אדרבה טפי הוי רבותא דאפי׳ כשהוא אללה דאינה יורדת עמו וכ״ש כשאינו אללה ועוד מאי אפי׳ לאחר מיחה דהאמר אדרבה טפי הוי רבותא במחיים מלאחר מיתה ועוד דקאמר אימא אף לפי כבודה אדרבה לפי כבודו הוי רבותא טפי דלא הוי אלא לר' יהודה אבל לפי כבודה דאינה יורדת עמו לא הוי רצותא כולי האי דהא לעיל פריך אי דאורחה מ"ט דת"ק משמע דמילתא דפשיטא הוא ונראה לר"ת דגרסינן קוברין אותה לפי כבודו לפי כבודו אין לפי כבודה לא אימא אף לפי כבודו אבל קשה לרשב"א דאמאי קמתמה לפי כבודו ולא לפי כבודה אמאי סלקא דעתיה דנקט לפי כבודו דוקא ולא לפי כבודה: לעולם היא ברשות האב עד שתכנם דחופה גרסינן. ול"ג עד שתכנס אמאי סלקא דעתיה דנקט לפי כבודו דוקא ולא לפי כבודה: לעולם לרשות הבעל דא"כ הוה משמע עד שימסור האב לשלוחי הבעל כדמוכח בגמרא דקאמר רב נחמן בר יצחק אף אנן נמי חנינא הבא על אשת איש כו׳ לרשות הבעל בעלמא ומתני׳ דהכא מוקמינן לה בגמרא לענין תרומה לאפוקי ממשנה ראשונה א״כ הויא חיובתא דרב דאמר בגמרא מסירתה לכל חוץ מלתרומה ומיהו י"ל דהא דדייק רב נחמן בר יצחק בגמרא היינו מדקתני כיון שנכנסה כו' לכך משמע ליה אפילו מסר אבל הכא דהתני לעולם היא ברשות האב עד שתכנס לרשות הבעל משמע שפיר דהיינו עד שתכנס לחופה: